

**ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ У РАЗІ
ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ШЛУНКОВО-КИШКОВИХ РОЗЛАДІВ:
АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ РЕАЛІЗАЦІЇ НА
ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ ТА В АПТЕЦІ М. КИЄВА**

Герасимова О. О., Гордієнко Т. С., Ткачова О. В.
Національний фармацевтичний університет, Україна
o.a.gerasymova@gmail.com

Вступ. Функціональні розлади шлунково-кишкового тракту – це різноманітна комбінація гастроінтестинальних симптомів без структурних або біохімічних порушень. Наявність цих симптомів у людини часто свідчить про порушення рухової функції та чутливості шлунково-кишкового тракту. Для фармакотерапії функціональних розладів шлунково-кишкового тракту використовуються лікарські засоби (ЛЗ) різних фармакологічних груп. Їх призначення залежить від типу та важкості симптомів, а також від індивідуальних особливостей пацієнта.

Мета даної роботи – визначити асортимент та особливості реалізації ЛЗ, що застосовуються у разі функціональних шлунково-кишкових розладів, в Україні та в аптеці м. Києва у 2022 році.

Методики дослідження. Визначення міжнародних непатентованих назв (МНН) та торгових найменувань (ТН) представників групи А03 «Лікарські засоби, що застосовуються у разі функціональних шлунково-кишкових розладів» на фармацевтичному ринку України та обсягів їх реалізації в натуральних одиницях в країні проводили за даними системи дослідження ринку «Pharmexplorer» компанії «Моріон» (за станом на грудень 2022 р.). Аналіз асортименту та особливостей реалізації препаратів даної групи в комерційній аптеці м. Києва проводили за допомогою відповідної документації аптеки за 2022 рік.

Результати дослідження. Лікарські засоби, що застосовуються у разі функціональних шлунково-кишкових розладів, були представлені в Україні у 2022 році в кількості 38 МНН та 151 ТН. Найбільшою кількістю ТН у досліджуваній період була представлена підгрупа А03А «Засоби, що застосовуються у разі функціональних розладів з боку шлунково-кишкового тракту» (84-87 ТН), найменшою – підгрупа А03В «Прості препарати беладони та її похідних» (4-5 ТН). Співвідношення ЛЗ, що застосовуються у разі функціональних шлунково-кишкових розладів, іноземного та вітчизняного виробництва на українському фармацевтичному ринку було практично однаковим у 2022 році. Діапазон цін за упаковку досліджуваних ЛЗ був широким: від 15,15 до 928,27 грн. З одного боку, це може суттєво впливати на

вартість курсу лікування, з іншого – вказує на можливість проведення, при необхідності, генеричної заміни.

Згідно з даними обсягів споживання ЛЗ на українському фармацевтичному ринку в 2022 році було реалізовано 20260793 упаковки препаратів групи А03 «Лікарські засоби, що застосовуються у разі функціональних шлунково-кишкових розладів». Лідером за обсягами реалізації серед ТН у досліджуваній період був представник підгрупи А03 D «Спазмолітичні засоби в комбінації з анальгетиками» – Спазмалгон «Teva», табл. №20 (кількість реалізованих упаковок – 3368766).

У порівнянні з пропозиціями на фармацевтичному ринку України в аптеці м. Києва препарати групи А03 «Лікарські засоби, що застосовуються у разі функціональних шлунково-кишкових розладів» були представлені у 2022 році не в повному обсязі: 83 ТН, які відповідають 28 МНН ЛЗ. Більшість з них – іноземного виробництва. В аптеці, як і на українському фармацевтичному ринку, найбільшою кількістю МНН та ТН була представлена підгрупа А03А «Засоби, що застосовуються у разі функціональних розладів з боку шлунково-кишкового тракту»; найменшою – підгрупа А03В «Прості препарати беладони та її похідних». Слід відмітити, що в даній аптеці були в наявності ТН всіх присутніх в Україні МНН підгрупи А03В «Прості препарати беладони та її похідних», А03Е «Спазмолітичні та антихолінергічні засоби в комбінації з іншими препаратами», А03F «Стимулятори перистальтики». Інтервал цін за упаковку був широким для більшості досліджуваних підгруп ЛЗ, представлених в аптеці. Виключення – підгрупа А03В «Прості препарати беладони та її похідних». Діапазон цін за упаковку її ТН складав від 58,67 грн до 75,00 грн.

Протягом 2022 року в аптеці м. Києва було реалізовано 1213 упаковок представників групи А03 «Лікарські засоби, що застосовуються у разі функціональних шлунково-кишкових розладів». Лідером за обсягами реалізації серед ТН у досліджуваній період був представник підгрупи А03 D «Спазмолітичні засоби в комбінації з анальгетиками» – Спазмалгон, Teva, табл. №10 (кількість реалізованих упаковок – 158).

Висновки. Група А03 «Лікарські засоби, що застосовуються у разі функціональних шлунково-кишкових розладів» у 2022 році були представлена в Україні в кількості 38 МНН та 151 ТН, мала достатньо широкий діапазон цін за упаковку для вибору ЛЗ як з позицій його ефективності та безпеки, так і економічної доцільності. В аптеці м. Києва була представлена більшість МНН препаратів даної групи та більше половини ТН від їх загальної кількості на українському фармацевтичному ринку. Лідерами за кількістю реалізованих упаковок в даній аптеці м. Києва та, в цілому, в Україні у досліджуваній період були різні форми випуску ТН «Спазмалгон».